

ОРГАНІЧНЕ АГРОВИРОБНИЦТВО ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Р.М. Безус, к.е.н., доцент
Дніпропетровський державний аграрний університет

Україна, як і інші держави світу, має певні диспропорції в розвитку регіонів. Посилення вимог децентралізації управління регіонами, поступовий перехід від короткострокового до середньо- і довгострокового планування регіонального розвитку з врахуванням основ сталого розвитку, вимагають удосконалення управління регіональною стратегією. Нажаль, інструменти державного управління регіональним розвитком, що традиційно використовувалися в Україні до цього часу, продемонстрували низку недоліків і не можуть вирішити проблеми депресивності окремих територій; відсутності

стимулів активізації місцевого виробництва, наявності окремих не залучених до активного господарського освоєння територій.

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р. № 1001, визначила, що політика регіонального розвитку в Україні на сучасному етапі базуватиметься за такими основними принципами: програмування, концентрації, синхронізації дій, додатковості, субсидіарності, збалансованого розвитку, партнерства, єдності [1]. У частині IV зазначено, що «основною метою Стратегії є створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів, забезпечення їх сталого розвитку на сучасній технологічній основі, високої продуктивності виробництва та зайнятості населення».

Індекс конкурентоспроможності Дніпропетровської області у 2012 році, за результатами дослідження Фонду «Ефективне управління», становить 4,16. Вищий індекс мають лише м. Київ та Харківська область [2]. В той же час, ціною такого результату є високе техногенне навантаження, яке не сприяє формуванню сталого розвитку регіону.

Таким чином, подальша успішна реалізація стратегії регіонального розвитку Дніпропетровщини не можлива без забезпечення врахування принципів сталого розвитку і без застосування «екологічно дружніх технологій», особливо в сільському господарстві.

В умовах значної інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, саме органічне агровиробництво забезпечує не лише досягнення продовольчої безпеки, а й успішне вирішення екологічних питань. Розвиток регіонального органічного агровиробництва залежить не лише від наявності земельних, біологічних та трудових ресурсів, основних засобів виробництва, наявності ринків збуту, а також від законодавчого та фінансового забезпечення з боку держави та підтримки місцевих органів влади. Поведінка операторів органічного ринку зумовлюється правилами, що діють на ринку органічної продукції та базується на тих чи інших стандартах органічного агровиробництва.

В Україні відсутній законодавчий акт, що визначає поняття «органічне виробництво». Це унеможливує фінансову підтримку в країні виробників, які працюють дотримуючись правил виробництва органічної продукції та мають відповідні сертифікати. В той же час, владні структури Дніпропетровської та Житомирської областей виступили з ініціативою підтримки органічного виробництва в своїх регіонах. Це можна успішно втілити у життя, зазначивши органічне виробництво у програмах стратегічного розвитку регіонів.

Цікавим в цьому плані є досвід Франції, де на місцевому рівні виробники органічної продукції мають наступну підтримку:

- органічний агровиробник має право на отримання субсидії в розмірі 2000 Євро, якщо площа в його обробітку не перевищує 5 га. Рішення про таку програму підтримки приймають органи місцевого самоврядування;

- органи місцевого самоврядування можуть також сприяти розвитку органічного агровиробництва на своїй території за рахунок відшкодування плати за сертифікацію органічного агровиробництва;

- органи місцевого самоврядування мають право прийняти рішення і про 30% компенсацію вартості сільськогосподарської техніки типової для органічного агровиробництва.

Врахування світового досвіду підтримки виробництва органічної продукції на регіональному рівні та його використання в Україні під час формування концепцій реалізації стратегій регіонального розвитку забезпечить формування такої регіональної стратегії, яка визначає та орієнтується на майбутні можливостях, мобілізує потенціал регіону і вирішує проблеми минулого.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року” 21.07.2006 р. № 1001 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 30. – Ст. 213.

2. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012. [Текст]. Фонд «Ефективне Управління». – Копірайт, 2012 – 208 с.